

امیر دلاور

گردآورنده:

امیرحسین انبارداران

با همکاری اداره تحقیق و پژوهش بنیادشهید انقلاب اسلامی استان تهران

ناشر: نشر شاهد

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - ۱۳۸۱

شابک: ۹۶۴-۷۶۹۱-۲۹-۷ ISBN: 964-7691-29-7

ساختمان معاونت پژوهش و تبلیغات بنیاد شهید انقلاب اسلامی - نشر شاهد

تلفن: ۸۸۲۳۵۸۵

فهرست

فصل اول: ویژگی های شخصیتی

جان و سر در راه خدا ...	۳
مقاوم در برابر سختی ها ...	۳
مناجات حزین نیمه شب ...	۴
شخصیت چند بعدی ...	۴
اهل نفاینود ...	۵
مقابله با اسراف ...	۵
حضور در کلاس های درس اخلاق ...	۶
جمع اضداد ...	۷
نان و پنیر ...	۷
نظم و انضباط ...	۷
نفرت از آمریکا ...	۸
وقتی روی برانکارد آمد ...	۸
قهرمان ملی ارتش ...	۸
پرهیز از کشمکش های سیاسی ...	۹
معارف و دفاع مقدس ...	۹
پرتحرک بود ...	۹
اهل شعار نبود ...	۱۰
پایه گذار ارتش حزب اللهی ...	۱۰
بی ریایی و اخلاص ...	۱۰

- می خواست خالص باشد ۱۱...
کم خواب بود ۱۱...
متواضع بود ۱۱...
اهل خودسازی بود ۱۱...
تقدیم به انجام مستحبات ۱۲...
در عبادات خدا می کوشید ۱۲...
خستگی را نمی شناخت ۱۲...
همیشه با وضو ۱۳...
به دنبال اتحاد بود ۱۳...
قبل از انقلاب ۱۴...

- فصل دوم: در ارتباط با ولايت فقيه
خودش را به آب انداخت ۱۷...
مشی زندگی ۱۷...
زندگی عادی ۱۸...
مطیع ولايت ۱۸...
دوری از جناح بازی ها ۱۸...
مالک اشتر بود ۱۹...
وعده لقا ۱۹...
مقابله با لیبرال ها ۲۰...
اولین و آخرین دغدغه ۲۰...

ستاد عملیات در خانه ۲۱...

فصل سوم: در خانواده

از یکدیگر پیشی می گرفتیم ... ۲۵

وقتی اشتباه می کردیم ... ۲۵

داماد جبهه ای ... ۲۶

کارهای شخصی اش را خودش انجام می داد ... ۲۶

سفارش به گذشت و احترام ... ۲۷

تا صبح بالای سر مادر ... ۲۷

چشمهای بسته اش را می دیدم ... ۲۷

كمک به همسر ... ۲۸

عشق اولی تر ... ۲۸

عضو ثابت انجمن اولیاء و مربیان ... ۲۸

کردارش باور نکردنی بود ... ۲۹

ابتدا همسرم را احترام می کرد ... ۲۹

فصل چهارم: در جبهه

وقتی مهمانمان ته کشید ... ۳۳

از مرگ نمی ترسید ... ۳۳

بی اعتبا به گلوله ها ... ۳۴

همنشینی با بسیجیان ... ۳۴

در شمال غرب کشور ... ۳۵

پیروزی با سربازان اسلام است ... ۳۵

با ویلچر به طرف جبهه ... ۳۶

در شهر مهران ... ۳۶

ضربه به منافقین ... ۳۶

بی نظیر در شجاعت ... ۳۷

فصل پنجم: علم و دانش

شاگرد اول در آمریکا ... ۴۱

سلط بر تمامی علوم ... ۴۲

فصل ششم: ارادت به ائمه اطهار

با هم به مشهد رفتیم ... ۴۵

پیراهن سیاه ما ... ۴۵

او حسینی بود ... ۴۶

فصل هفتم: اوقات فراغت

جدول زمان بندی شده ... ۴۹

با هم فوتبال بازی می کردیم ... ۴۹

داخل قطار دانشجویان ... ۵۰

وقتی به مرخصی می آمد ... ۵۰

فصل هشتم: دوری از دنیا و پست و مقام

شخصیت بزرگی داشت ۵۳...

از «من و ما» گذشته بود ۵۳...

پرهیز از مکروهات ۵۴...

پرهیز از پست و مقام ۵۴...

بی اعتبا به زر و بر دنیا ۵۴...

با لباس بسیجی ۵۵...

فصل نهم: با مردم و جامعه

دوری از تبعیض ۵۹...

روزهای پایانی سال ۱۳۷۴ بود که برای انجام مأموریتی در شهر ۵۹...

نزدیکی با دیگران ۶۰...

کمک به مستمندان ۶۰...

برای رضای خدا ۶۰...

جادبه داشت ۶۱...

مخالفت با خرید خدمت سربازی ۶۱...

نماز جمعه در خیابان ۶۱...

وقف نیازمندان ۶۲...

نامه های محرومان ۶۲...

در روستاهای دور افتاده ۶۳...

غذا خوردن با سربازان ۶۳...

باعت شادی مان شد ... ۶۴

عیادت از بیمار سرطانی ... ۶۴

تولی و تبری ... ۶۴

جادبه و دافعه ... ۶۵

فصل دهم: ارتباط با علماء و روحانیون

هم دنیا را دارد و هم آخرت را ... ۶۹

ارتباط با علماء ... ۶۹

استقاده از روحانیون در مسائل نظامی ... ۷۰

تلذذ در محضر آیت الله بهاءالدینی ... ۷۰

فصل یازدهم: عنایت به مسائل اخروی

با خدا بود ... ۷۳

نیت را خالص می کرد ... ۷۳

توکل به خدا ... ۷۴

سبقت در عبادت ... ۷۴

هزینه تلفن های شخصی ... ۷۵

پرهیزکاری می کرد ... ۷۵

به دنبال شهادت ... ۷۵

صدقه و انفا ... ۷۶

نماز را به تاخیر نمی انداخت ... ۷۶

شیفته شهادت ... ۷۶

نوافل را به جا می آورد ... ۷۷

هلی کوپتر را مجبور به فرود کرد ... ۷۷

جانبازی که مفسر قرآن بود ... ۷۸

انس با قرآن ... ۷۸

رویای صادقه ... ۷۸

مقدمه

نامش علی و مراثمش علوی بود و جزو بهترین بندگان خدا بود، آن گونه که ولی فقیه زمان گواهی داد همواره سر و جان را برای نثار در راه دوست بر روی دست داشت.

شرح او صافش، مملو از پارسایی، اخلاص و عبودیت است و همچو مولایش شخصیتی چند بعدی داشت، هم جاذبه ایی که صالحان را به گردش فرامی خواند و هم دافعه ای که کوردلان را از دیدن آن همه خوبی منع می ساخت.

حسن اخلاق، مناجات نیمه شب، دانش طلبی، برباری و از همه مهمتر ولایت پذیری او از دیگر ویژگیهای بارز آن مجاهد با تقوایی باشد.

هر چه بیشتر به ژرفای شخصیت والايش راه یابی، همچون پروانه در شمع وجودش ذوب خواهی شد و حسرت آن را داری که در زمان حیاتش از خرمن معرفتش خوشه ای نچیدی.

"صیادشیرازی" مثل تمامی سرداران شهیدی است که عالمانه و عارفانه راه حق را پیمودند و عند ربهم یرزقون شدند. لحظه لحظه زندگی او می تواند چراغی هدایت گر باشد فراسوی نسل امروز و فردای ما.

و اینکه شناخت صیادشیرازی حوصله ای انبوه و همتی و افرمی طلبد.

اداره تحقیق و پژوهش بنیاد شهید استان تهران در سال مولای متقیان کوشیده است تا با گردآوری ۱۱۰ خاطره بجامانده از این شهید سرافراز مجموعه ای را تنظیم و به همه مشتاقان فرهنگ شهید و شهادت تقدیم نماید.

آنچه در پیش روی شماست از منابع متعددی گلچین شده است. برخی آنها از زبان، در مصاحبه با همزمان آن شهید گردآوری شده و بخشی نیز از بولتن ها و ویژه نامه های داخلی ارگان ها و نهادهای است که در تکریم آن بزرگوار منتشر شده است، قسمت آخر

نیز از لابه لای صفحات مطبوعات گوناگون استخراج شده است که ذکر نام آنها از حوصله این مقال بیرون است.

در پایان از زحمات مجدانه و خالصانه برادر امیرحسین انبارداران که با درک عمیق از مسئولیتی سنگین در گردآوری و تنظیم این خاطرات تلاش وافر نمودند و همچنین همیاری برادر تقی دژاکام و دیگر عزیزان که مارادر ارائه این اثر یاری کردند صمیمانه سپاسگزاریم.

اداره تحقیق و پژوهش بنیاد شهید استان تهران

فصل اول

ویژگی های شخصیتی
جان و سر در راه خدا

صیادشیرازی مانند دیگر مردان حق از روزی که قدم در راه انقلاب نهادند، همواره سر و جان خود را برای نثار در راه خدا بر روی دست داشتند(۱).

مقاوم در برابر سختی ها
ساده زندگی می کرد، نماز شب او ترک نمی شد. بسیار باگذشت بود. اهل تکبر و ریانبود و برخوردی برادرانه و صمیمانه داشت. تابع محض ولایت بود و در نماز هایش در هنگام قنوت رهبر انقلاب را دعا می کرد، انس بسیار خوب و صمیمانه ای با قرآن و دعا داشت. همیشه با وضو بود، برای کوچکترین کار شخصی تا بزرگترین کار مسؤولیتی، برنامه ریزی و نظم دقیق داشت. در مقابل مشکلات، سختی ها و ناروایی ها بسیار خونسرد و آرام بود و با توکل خالصانه ای به خداوند به دنبال راه چاره می رفت. سعی می کرد بی مهری هارا با محبت و دعا پاسخ بدهد(۲).

مناجات حزین نیمه شب

غروب یکی از روزهای سرد و زمستانی سال ۶۹ شهید صیادشیرازی برای بازدید به قرارگاه بیرجند آمد. قرار بود صبح روز بعد به اتفاق سردار ابوالفتحی مرز را بازدید کنند. آن زمان شهید صیاد رئیس بازرگانی فرماندهی کل قوا بود و درجه سرتیپی داشت.

بازدید قرارگاه تمام شد. شب، اتا دفتر فرماندهی را برای استراحت این مهمان عزیز در نظر گرفتیم. من و سردار ابوالفتحی هنوز در دفتر مشغول کار بودیم. ساعت یک نیمه شب بود که حاجی یک دفعه گفت:

طاهریان! یک لحظه گوش کن!

هر دو سکوت کردیم. صوت حزینی از اتا شهید صیاد می آمد آنقدر زیبا و عارفانه با خدا مناجات و راز و نیاز می کرد که از صدای مناجاتش، اشک در چشم انداشت. هردو نفرمان حلقه زده بود.

صبح، وقتی او از اتا بیرون آمد تا همراه حاجی عازم بازدید نوار مرزی شوند، انگار تمام آرامش و شادابی مناجات دیشب، در چشمانش نشسته بود.^(۳)

شخصیت چند بعدی

شهید صیاد جامع همه صفات حسنی بود. ما کم داریم کسانی را که هم از نظر تقوا و عرفان در حد بسیار بالایی باشند و هم از نظر دکترین، دانش و تدبیر نظامی نمونه باشند. ایشان تمام این صفات را با هم داشت. اگر در شب، شما عبادت‌های ایشان را می دیدید، می گفتید که یک زاهد به تمام معناست. در روز اگر ایشان را در اتا جنگ می دیدید که پشت بی سیم، چگونه تدابیر عملیاتی را ابلاغ می کردند، می گفتید که یک نظامی و یک امیر سرافراز است.^(۴)

اهل نفای بود

ملایم بود و خوش اخلاق. در بدترین شرایط و اتفاقات لبخند از لبس محظوظ نمی شد. ظاهر در وجودش رخنه نداشت، همان می نمود که بود. مردمدار بود و میهمان نواز. عاشق مردم بود، به حدی که در پاسخ انتقادات ما از این که قدرش شناخته نیست، می گفت: اول خداوند است که می بیند. بعد هم مردم قدرشناس این کشور اسلامی می داند چه کسی به نفع آنان کار می کند و چه افرادی فقط حرف می زند.^(۵)

مقابله با اسراف

در شهریور ۱۳۷۴ برای برداشت های تصویری و ضبط و ثبت مصاحبه های تعدادی از فرماندهان در استان کردستان به سر

می بردم. در گردنۀ صلوات آباد بودیم که ضبط تصویری از بیانات و مصاحبه های فرماندهان سپاه و ارتش به پایان رسید. شهید صیادشیرازی از فیلمبردار پرسید: «چند دقیقه از فیلم باقی مانده است؟» فیلمبردار در جواب گفت: «۲ دقیقه» شهید صیاد از او خواست که این ۲ دقیقه را در جایی استفاده کند، تا اسرافی در کار نباشد. برادر فیلمبردار نیز بر روی قاب فیلم متذکر زمان خالی نوار شد. اتفاقاً در برداشت دیگری یکی از فرماندهان مصاحبه اش دقیقاً دو دقیقه بود که در آن جای خالی ضبط شد^(۶).

حضور در کلاس های درس اخلاق

ایشان پس از پایان جنگ تحمیلی تقریباً تمام چهارشنبه هایی که در تهران حضور داشت بر سر درس اخلاق اسلامی حضرت آیت الله مجتبی تهرانی در خیابان ایران حاضر می شد و آموزش‌های ارزنده استاد را در هر چه بیشتر متخلف شدن به اخلاق و آداب اسلامی با اشتیا خاصی فرا می گرفت.

گاهی هم در درس‌های تفسیر قرآن استاد در شب های شنبه حاضر می شد و تقدیم خاصی داشت تا تمام گفته های استاد را مکتوب کند و بنویسد. بسیاری از بچه های این جلسه که گاه به دلیلی یک یا دو هفته غیبت داشتند فوراً به سراغ سردار صیادشیرازی می رفتند که بالباس ساده و معمولی در میان حاضران نشسته بود و چند لحظه بعد می دیدی که وی خیلی خودمانی قلهای کلاسور خود را باز می کرد و سه برگ از آخرین صفات آن را به پهلو دستی اش می داد تا از این رهگذر، چیزی از مطالب و درس‌های سلسله‌وار و متصل استاد در ذهن و روح منقادی جا نماید^(۷).

جمع اضداد

پدر، همه خصوصیات را در خودش یکجا جمع کرده بود، در واقع

جمع اضداد بود. او به عنوان یک نظامی در آن واحد هم به مسایل نظامی و مدیریتی و سازمانی اش رسیدگی می کرد و هم در خانه مدیری خوب و پدری موفق بود. به جرأت می توانم بگویم پدر در مدت ۵۵ سال عمری که از خداوند گرفت بهترین و مفیدترین استفاده را از لحظه لحظه زندگی اش برداشت (۸).

نان و پنیر
 ایشان شب های اول هر ماه همزمان و افراد مخلص زمان جنگ را به منزل خود دعوت می کرد و بانان و پنیر از آنان پذیرایی می نمود. همچنین هر هفته در جلسات درس اخلاق حوزه علمیه چیذر شرکت می کرد و از آن فیض معنوی می برداشت (۹).

نظم و انضباط
 او برای به نتیجه رساندن کارها بسیار پیگیر بود. نظم و انضباط در کارها و توجه فو العاده به نماز اول وقت داشت تا جایی که گاهی در زمستان های سرد در بیابان با یک قممه آب وضو می گرفت و نماز اول وقت را از دست نمی داد (۱۰).

نفرت از آمریکا
 مکرر می گفت ; من آمریکارا بیچاره می کنم، کاری می کنم که آمریکایی ها با تمام تکنیک شان نتوانند بفهمند ماکی و کجا عملیات می کنیم.
 و این کار را در عملیات فتح المبین انجام داد (۱۱).

وقتی روی برانکارد آمد
 او ایل جنگ، من کلاس دوم دبستان بودم، و هر لحظه آماده شنیدن خبر ناگواری بودیم از جبهه. تا اینکه به ما اطلاع دادند پدرم

زخمی شده و به منزل خواهد آمد. اما جزئیات را به ما نگفته بودند. بالاخره ایشان را آوردند، آن هم روی برانکارد. من با دیدن وضعیت وخیم ایشان وحشت کردم اما پدر بالبخت همیشگی اش مرادر آغوش گرفت. وقتی زخم های عمیق ایشان را پانسمان می کردند من در در رادر چهره شان می دیدم اما ایشان فقط تکبیر می گفت (۱۲).

قهرمان ملی ارتش
سه عنصر مهم ایمان، اخلاص و اطاعت از رهبری در زندگی این شهید، وی را از سایر افراد متمایز کرده است. این صفات شایسته باعث شد که به عنوان قهرمان ملی ارتش لقب گیرد و اسوه و الگویی عملی و به یاد ماندنی از خود در جامعه باقی گذارد (۱۳).

پرهیز از کشمکش های سیاسی
صیادشیرازی یک نظامی مطلع بود و به هیچ یک از احزاب سیاسی وابستگی نداشت و هرگز در کشمکش های سیاسی دخالت نکرد (۱۴).

معارف و دفاع مقدس
این شهید بزرگوار با وجود گستردگی مأموریت ها و وظایفش در سمت جانشین فرماندهی ستاد کل نیروهای مسلح، به امر تحقیق، جمع آوری، حفظ و تدوین تاریخ جنگ تحمیلی تحت عنوان معارف و تاریخ دفاع مقدس اهتمام ورزید که گنجینه ای گرانبها و جامع را شامل می شود (۱۵).

پرتحرک بود
بارزترین خصیصه فردی ایشان تحرک فو العاده او بود که برجسته ترین جنبه شخصیت فردی و نظامی شهید صیادشیرازی بود و هر کس با ایشان حتی یک روز هم آشنایی داشت به این مطلب

واقف بود که او از صبح زود آماده کار می شد تا او آخر شب. و در زمان جنگ هم که دیگر اصلاح شب مطرح نبود، در آن سالها همین که می گفتیم سر هنگ صیادشیرازی، یک نظامی قبرای و آماده و پوتین به پا کرده و حمایل بسته در مقابل ما آماده بود و در تمامی صحنه ها هم حضور داشت(۱۶).

اهل شعار نبود

ایشان ضمن رشادت و شجاعت مثال زدنی اش، نوعاً به اقدامات هیجانی، شعاری و نسجیده نظامی معتقد نبود بلکه به استفاده علمی و سنجیده از نیرو و امکانات جهت سازماندهی و فرماندهی اعتقاد داشت(۱۷).

پایه گذار ارتش حزب الله

ایشان نظریه پرداز تأثیق استعدادهای سپاه پاسداران و ارتش جمهوری اسلامی در دوران دفاع مقدس بود. او در واقع یکی از پایه گذاران ارتش نوین ایران است که در جهت سودادن این نیروی نظامی به سمت یک ارتش بسیجی و حزب الله نقش ویژه ای ایفا کرد(۱۸).

بی ریایی و اخلاص

ایشان را واجد ویژگی هایی دیدم که برجسته ترین آنها عبارت بود از اخلاص و بی ریایی ایشان. به نظر من صفت اخلاص مهم ترین عامل ترقی و پیشرفت مردان خدادار طول تاریخ بوده است و پایبندی شدید به موازین شرعی و اصول اخلاقی و ارادت خاص به اهل بیت (ع) به ویژه حضرت مهدی (عج)(۱۹).

می خواست خالص باشد

پدرم همیشه قبل از انجام هر کاری وضو می گرفت و دو رکعت

نماز می خواند و می گفت: می خواهم یاک ذره ناخالص هم نباشد و هر چه انجام می دهم خالص برای خدا باشد (۲۰).

کم خواب بود

یکی از ویژگی های بارز ایشان در طول بیست سال خدمت به انقلاب این بود که در هر شب آن روز بیشتر از چهار ساعت نخوابید. مکرر می دیدم که زمان استراحتش را محدود می کرد به داخل ماشین، آن هم هنگام تردد میان قرارگاهها، خوابش همین بود (۲۱).

متواضع بود

تواضع، مردمی بودن و رعایت حرمت پیشکسوتان از عواملی بودند که باعث شد از صیادشیرازی یاک دلاور در موقعیت های حساس و خطیر به وجود بیاورد (۲۲).

اهل خودسازی بود

ایشان در طول سال به جز دوشنبه ها و پنج شنبه ها، هر سه ماه رجب، شعبان و رمضان را هم روزه می گرفتند.

نماز های یومیه شان را هم از ابتدای سن بلوغ سه بار اعاده کرده بودند نظر من این است که ایشان پس از جنگ، که جهاد کوچک بود به جهاد بزرگتر پرداختند و زمینه تهذیب نفس و خودسازی را به طور جدی در خود فراهم نمودند (۲۳).

تقویت به انجام مستحبات

مرتب و منظم بود. نماز شب شیش ترک نمی شد. هر روز صبح دعای عهد را می خواند و یکی از بزرگترین آرزو هایش این بود که در زمرة یاران حضرت ولی عصر (عج) باشد. نماز مستحبی فراوان می خواند. نماز جمعه را برابر خود واجب کرده بود و دسته جمعی به نماز جمعه رفتن در شمار تفریحات خانواده ما به حساب می آمد (۲۴).

در عبادات خدا می کوشید

پدرم همیشه در روزهای دوشنبه و پنجشنبه - بنابه سیره حضرت امام (ره) روزه می گرفت و عبادات به موقع ایشان، از جمله نمازهای اول وقت و نمازهای شب، مارا شیفته وجود ایشان کرده بود (۲۵).

خستگی را نمی شناخت

همه هستی و توان خود را وقف انقلاب و اسلام کرده بود، وقتی به او گفتند؛ چرا اینقدر کم استراحت می کنید و شب و روز در تلاش و کار و کوشش هستید؟ پاسخ دادند؛ وقت برای خوابیدن زیاد است و برای خدمت کردن کم، باید تمام وقت خود را برای خدمت به اسلام بگذاریم، لذا خداوند لطف می کند و به هیچوجه خسته نمی شوم (۲۶).

همیشه با وضو

تاكيد می کرد که هر کاری را با وضو انجام بدھيم، چراکه در آن صورت چنین کاری باعث رضای حضرت حق است، هر بار که وضوی خود را تازه می کرد با خنده می گفت؛ این وضوی تازه، نماز خواندن دارد!

و آنگاه دو رکعت نماز حاجت به جا می آورد. در برابر خداوند خاضع بود و بندگی می کرد و بزرگترین مشکلات را به راحتی پشت سر می گذاشت (۲۷).

به دنبال اتحاد بود

در سال های نخست انقلاب، به خاطر خفقانی که بنی صدر برای ارتش ایجاد کرده بود، نیروهای حزب الله ای ارتشی به طور پنهانی با برادران پاسدار تماس برقرار می کردند که شهید صیاد شیرازی یکی از موثرترین نیروهای حزب الله بود. وی بسیجی ها و پاسداران را به

خوبی درک می کرد و در حقیقت وجود ایشان واسطه خیری شد که سپاه و ارتش این دو نیروی مجزا با دو فرهنگ و دو ادبیات متفاوت در آن زمان به هم وصل شود(۲۸).

قبل از انقلاب

این شهید بزرگوار پیش از پیروزی انقلاب اسلامی با تشکیل هسته های مقاومت در به ثمر رساندن انقلاب تلاش بسیاری کرد. و پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی و آغاز جنگ تحملی به عنوان افسری شایسته و فرماندهی موثر در عملیات گوناگون جبهه های دفاع مقدس شرکت کرد(۲۹).

فصل دوم

در ارتباط با ولايت فقيه

خودش را به آب انداخت

در عملیات بدر در اسفند ۱۳۶۳ یاک هفته پس از اینکه نیروهای اسلام جاده بصره - بغداد را قطع کردند و با احداث پل بر روی رودخانه دجله آنجارا تصرف کردند، بنابه دلایلی مجبور به عقب نشینی شدند آن هم تا جزیره مجنون شمالی و جنوبی.

سپهبد شهید صیادشیرازی و سرلشکر رحیم صفوی آخرين نفراتی بودند که از منطقه عملیات عقب آمدند، در چنین اوضاعی او با یک حالت برافروخته و خاص، خود را از قایقی که برای آنها تهیه شده بود به آب انداخت و گفت؛

«چگونه زنده باشیم و عقب بشینیم؟ جواب امام (ره) را چه بدھیم؟»^(۳۰)

مشی زندگی

شهید صیادشیرازی تلاش می کرد مشی زندگی نظامی، سیاسی و اعتقادی اش را از تدابیر و اوامر و رهنمودهای ولی فقیه زمان (حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری) بگیرد^(۳۱).

زندگی عادی

زندگی وی مثل یاک کارمند عادی بود و خانواده اش هم بیش از یاک حقوق عادی کارمندی توقع بیشتری از وی نداشتند و ساده زیستی را باور کرده بودند، زیرا ایشان جز حقوق نظامی هیچ منبع درآمد دیگری نداشت. حتی درباره حقوق مسلم خود مثل مرخصی استحقاقی هم از مقام معظم رهبری کسب تکلیف می کرد^(۳۲).

مطیع و لایت

ایستادگی بر سر هدف، و دفاع از کلمه حق در هر شرایطی، توصیه همیشگی پدرم بود و تاکید داشت که این دو مهم تهاد رسانیه قرار گرفتن در خط اصیل و لایت حاصل می شود. پدرم توصیه دائمی دیگری هم داشت؛ تبعیت از و لایت. در همه جا و در همه حال می گفت: معیار ما در تمامی گزینش ها اشاره اوست (۳۳).

دوری از جناح بازی ها

ایشان اصلا به مسائل جناحی وارد نمی شد و صرفاً اعتقاد داشت باید در جهت خطر و لایت حرکت کرد. از بسیج، سپاه و ارتش حمایت می کرد و اعتقاد زیادی به بسیج و فعالیت های فرهنگی در راستای اعتقادات امام (ره) و مقام معظم رهبری داشت، او توانست ارتش را «بسیجی» کند (۳۴).

مالک اشتراحت بود

در وصف تیمسار صیاد شیرازی همین بس که روز بعد از دفن ایشان وقتی خانواده اش ساعت شش و نیم صبح برای قرائت فاتحه بر سر مزارش رسیدند با صحنه ای عجیب رو برو شدند. در آن تاریکی صبحگاه، مقام عظمای و لایت دست بر عصازده و با قامتی خم شده بر سر مزار ایشان اشک می ریختند. به نظر من «آقا» کم کسی را از دست نداده بودند، صیاد مالک اشتراحت بود برای ایشان (۳۵).

و عده لقا

برای مصاحبه خدمت ایشان رسیدم، خاطره زیبایی را گفتند: «یکی از شب هایی که در جبهه بودم با ناراحتی خوابیدم، دلم به خاطر وضعیتی که داشتم خیلی گرفته بود یک ساعت و نیم یا دو

ساعت بعد از نیمه شب بود که خوابیدم، بلا فاصله در عالم رویا شنیدم که امام می خواهد تشریف بیاورند. من هم که خیلی به ایشان تکیه داشتم و برای وضع روحی ام از ایشان بهره می گرفتم خیلی تحت تاثیر واقع شدم. اندیشیدم؛ خیلی خوب، حالا که امام می آیند باید به گونه ای با ایشان تنها بشوم و حسابی درد دل کنم.

جمع مان زیاد بود. تمام فرماندهان صف کشیده بودند. امام از جلوی صف رد می شدند و با همه خوش و بش می کردند، لبخند و تبسم ظریفی هم به چهره مبارک شان بود. حرکت کردند تا به من رسیدند، خودم را گم کردم، البته من هم مثل سایرین دست شان را بوسیدم و رد شدند، اما از دو سه نفر نگذشته بودند که هم یک دفعه برگشتند و به من نگاه کردند، وقتی برگشتند کاملا معلوم بود که دیدشان مستقیم به من متمرکز شده، حضرت امام (ره) این جمله را فرمودند:

شما کارتان درست می شود، نگران نباشید.» (۳۶)

مقابله با لیبرال‌ها

ما همیشه شاهد افشای جریان‌های انحرافی از سوی شهید صیاد بودیم، و حتی طی مکاتباتی که اسناد آن موجود است ایشان برای مسولان وقت و به ویژه خدمت امام (ره) نامه ای فرستاد که بنی صدر شایستگی فرماندهی کل قواراندارد. او در این جریانها در اجرای تکلیف خویش، هم مراقب جریان‌های انحرافی مثل بنی صدرها و لیبرالها بود و هم نگاهش معطوف به اذن رهبرش و ولی امرش بود (۳۷).

اولین و آخرین دغدغه

اولین و آخرین دغدغه شهید بزرگوار صیادشیرازی، وحدت نیروهای مسلح و تبعیت از ولایت فقیه و امنیت ملی بود. ایشان در تاریخ ۷۷/۴/۱ طی یادداشتی این دغدغه را با تمام وجودش در

عباراتی آورده است. در میان این عبارات، مطالب بسیار مهمی به چشم می خورد، از جمله اینکه؛ «موقع و لایت بر ما با این صراحت ابلاغ می شود و نباید ما در اجرای آن عاجز باشیم. رضایت خداوند و ولی امر مسلمین از ما، پایه و رکن نجات از تنگناه است» (۳۸).

ستاد عملیات در خانه

موقعی حضرت امام (ره) او را به حضور طلبیدن و دستور اکید دادند که شمال غرب کشور نامن است و فقط شما می توانید امنیت آنجا را برقرار کنید. صیاد هم بلافاصله در خانه خود ستادی تشکیل داد و افراد مورد اعتماد را برای اجرای امر امام (ره) انتخاب کرد. ضمن اینکه او بعد از کناره گیری از فرماندهی نیروی زمینی قسم یاد می کرد؛ اگر امام بفرمایند لباسهایت را بکن یا درجه گروهبان سومی بزن، به خدا این کار را بدون کمترین ناراحتی انجام خواهم داد (۳۹).

فصل سوم

در خانواده

از یکدیگر پیشی می گرفتیم
پدرم کم توقع بود و ما همگی آرزو داشتیم امری بکند، دستوری
بدهد تا برای انجامش از یکدیگر پیشی بگیریم ولی این آرزو برآورده
نمی شد. خسته از راه می رسید، اگر متوجه نمی شدیم برای آوردن
آب یا چای می رفت بدون اینکه سخنی بگوید. وقتی بزرگتر شدم
دوست داشتم لباس های ایشان را اتو بزنم (۴۰).

وقتی اشتباه می کردیم
هر وقت در منزل کار اشتباهی از ما سر می زد پدر فقط یک جمله
می گفتند: مریم.. یا.. مهدی.. آماده باش ساعت فلان، یک جلسه
داریم. و ما می فهمیدیم که کار اشتباهی انجام داده ایم و باید منتظر
اولتیماتوم پدر باشیم، گاهی نیز به صورت یادداشتی اشتباهمان را
به ما گوشزد می کردند، هیچ وقت در همان لحظه در مورد اشتباهات
ما تصمیم گیری نمی کردند (۴۱).

داماد جبهه ای
در مورد ازدواج من، ملاک اول شان ایمان بود، و اینکه دوست
داشتند دامادشان اهل جبهه و بسیج باشد. پدر همیشه می گفتند:
جوانی که غیرت انقلابی داشته باشد و در زمان جنگ در جبهه ها
حضور پیدا کند می توان رویش حساب کرد. چون چنین فردی
نسبت به زن و بچه اش هم احساس مسؤولیت خواهد کرد. دیگر اینکه
متکی به خودش باشد. پدر هیچ وقت به وضعیت مالی اهمیت
نمی دادند بلکه معتقد بودند کسی که در مشکلات بزرگ شده و
متکی به خودش است همیشه می تواند راهش را در زندگی پیدا کند.

زمانی همسرم یک دانشجوی ساده بود و هیچ چیز از خودش نداشت ولی پدرم به خاطر خصوصیات اخلاقی به ازدواج من با او راضی بودند. همه فامیل تعجب می کردند که چگونه پدر با این وصلت موافقت کرده است و جواب پدر این بود: به خاطر ایمان، تقوا و بسیجی بودنش (۴۲).

کارهای شخصی اش را خودش انجام می داد رفتارشان با مادرمان بسیار با محبت و همراه با احترام بود. مادر تعریف می کرد، در سال اول ازدواج شان یک روز در حال اتو زدن لباس پدر بودند که ناگهان پدر سر رسید و از مادرم گله کرد و به او گفت؛ شما خانم خانه هستید و وظیفه ای در قبال انجام کارهای شخصی من ندارید، شما همان قدر که به بچه ها بررسید کافی است. من تا آنچه به یاد دارم پدر لباس هایش را خودش می شست و پهن و جمع می کرد و اتو می زد. به طور کلی انجام تمام کارهای شخصی اش با خودشان بود (۴۳).

سفارش به گذشت و احترام
ایشان کوچکترین دخالتی در زندگی مانمی کردند، مگر اینکه ما خودمان در خواستی داشته باشیم.
همیشه به من سفارش می کردند که؛ در زندگی گذشت داشته باش و به خانواده همسرت محبت کن (۴۴).

تا صبح بالای سر مادر احترام فراوانی برای مادرشان قائل بودند، حتی در سفر آخری که به مشهد رفتند به علت کسالت ایشان تا صبح بالای سرشان بیدار مانده بودند.

اینگونه رفتارها و سایر موارد اینچنینی باعث شده بود که صفا و صمیمت در خانواده ما موج بزند (۴۵).

چشمهای بسته اش را می دیدم

شهادت آرزوی همسرم بود، همه وجودش صرف خدمت به انقلاب و کشور شد و به رغم ساعت‌های متتمادی کار شبانه روزی هرگز از شدت کار خم به ابرو نیاورد. او فردی بسیار صبور بود و همیشه دعای کرد که خداوند شهادت را نصیبش کند. وی آنقدر خود را وقف خدمت به مردم کرده بود که من اغلب اوقات وقتی نیمه‌های شب او را می دیدم که به خانه باز می گشت فقط چشم‌های بسته اش را می دیدم (۴۶).

کمک به همسر

در امور منزل یار و مددکار همسرشان بودند. بارها شده بود که به محض رسیدن به خانه به حاج خانم کمک می کردند و این کار تا پاسی از شب ادامه داشت. برای نمونه بگوییم اگر مثلاً قرار بود اشپزخانه شان را در طول یک سال صد مرتبه بشویند به جرأت می گوییم که نود و پنج مرتبه اش را ایشان به عهده می گرفت (۴۷).

عشق اولی تر

پدر همیشه می گفتند: واقعاً این نبوده که من به شماها علاقه نداشته باشم. من همه شمارا دوست دارم ولی عشق به انقلاب و نظام اولی تر از همه چیز است و من آن را در سرلوحه کارم قرار داده ام. شماها باید مرا ببخشید. من این توان را داشتم و بیشتر از این باید به شما خدمت می کردم ولی این وقت را برای انقلاب گذاشتم چون این یک تکلیف بود و شماها هم باید در این راه به من کمک کنید (۴۸).

عضو ثابت انجمن اولیاء و مربیان

پدر مدام با کارشناس‌های امور تربیتی تماس می گرفتند و مسائل مارا با آنان در میان می گذاشتند. همچنین از اعضای ثابت

انجمن اولیا و مربیان بودند، زیرا می خواستند وظیفه خودشان را در قبال تربیت ما بدانند. همیشه با مطالعه کتابهای تربیتی و روان‌شناسی سعی می کردند تا ارتباط خودشان را با مانزدیکتر و صمیمی تر سازند. با اینکه شبها ساعت حدود ۱۰ به خانه بر می گشتند اما در همان زمان و علی‌رغم خستگی زیاد به دروس ما رسیدگی می کردند. بارها شده بود که در حین سوال و جواب کردن به خواب می رفتند (۴۹).

کردارش باور نکردنی بود
گاهی نسبت به پدر و مادر من و خودش به گونه‌ای عمل می کرد
که باور نکردنی نبود.

به دیدار ایشان بسیار اهمیت می داد. گاهی کوچکترین مسئله را بهانه می کرد و تن به سفر خراسان می داد برای دیدار والدینش. حتی از جبهه تماس می گرفت تا اگر مشکلی دارند مرتفع نماید. مادرشان همیشه می گفتند؛ نمی دانم چرا این یکی با بقیه بچه‌ها متفاوت است (۵۰).

ابتدا همسرم را احترام می کرد
هر سال عید نوروز که به همراه همسر و فرزندانم به منزل پدرم می آمدیم، ایشان به خاطر صمیمت بیشتر مقداری عیدی در پاکت می گذاشتند و به ما می دادند. ضمن اینکه ابتدا روی همسرم را می بوسید تا این تصور برای همسرم پیش نیاید که میان من و او تفاوتی هست (۵۱).

فصل چهارم

در جبهه

وقتی مهماتمان ته کشید

در عملیات فتح المبین یکسره بر سر دشمن آتش ریختیم و مهمات مان تمام شد. با ایشان صحبت کردیم و موضوع را گفتیم ایشان اصرار داشتند که عملیات متوقف نشود و در پاسخ ما گفتند: نیازی به مهمات نیست، تنها به خدا توکل داشته باشید و از مهمات دشمن که به دست تان افتاده علیه خودشان استفاده کنید.

عملیات مجدداً شروع شد و با اینکه مهمات را به سختی به ما می‌رسانند اما در پایان عملیات آنقدر از دشمن مهمات گرفتیم که حد نداشت (۵۲).

از مرگ نمی‌ترسید

صیادشیرازی هیچ وقت از مرگ هراسی نداشت و خود را برای رزمیدن و نابود کردن دشمن آماده کرده بود و این خصوصیت را به وضوح در عملیات‌های پی در پی که با مدیریت ایشان طراحی شده بود می‌بینیم. این روحیه ایثارگری ایشان در سایر فرماندهان نیز تاثیر گذاشته بود و همکاران ایشان در ارتش و سپاه دوشادوش یکدیگر عملیات‌ها را اجرا می‌کردند (۵۳).

بی‌اعتنای گله ها

شهید بزرگوار صیادشیرازی یک شخصیت جاذب و جالب چه از نظر نظامی و چه از نظر انسانی و معنوی بود به نحوی که هر کسی در یک ملاقات برای همیشه جذب وی می‌شد و بیشتر از همه مجذوب ایمان و اعتقاد وی می‌شد. من نخستین بار در عملیاتی در شمال غرب با ایشان مواجه شدم. در آن زمان من فرمانده گردان بودم و قرار

بود ایشان برای بازدید از منطقه حضور یابد، وقتی آمد بالای ماشین تویوتا ایستاد. من خیلی خواهش کردم که بیایند و در جلوی ماشین بنشینند، چرا که ترکش های خمپاره و تیرهای مختلف او را تهدید می کرد، اما ایشان اظهار داشت که من بالای ماشین می مانم، اجازه بدھید من هم ذره ای از سختی ها و مشقاتی را که شما متحمل می شوید درک کنم و کاش در همینجا شهید شوم.

این خضوع در منطقه، جوی را ایجاد کرد که تامدت ها باعث انگیزه و روحیه رزمندگان شد (۵۴).

همنشینی با بسیجیان

قبل از فتح خرمشهر برای بازرگانی به منطقه رفت و بودیم. بسیجیان عزیز نسبت به شهید صیاد علاقه زیادی نشان دادند، و او در حالی که روی زمین نشسته بود به من گفت: من از اخلاص این بچه ها و روی خاک نشستن در کنار آنها بیشترین لذت را می برم چون اینها ارزش هستند (۵۵).

در شمال غرب کشور

پس از انتخاب شهید رجایی به ریاست جمهوری، ایشان علی رغم وجود جراحت و ناراحتی جسمانی حاصله از حضور در مناطق عملیاتی، با درجه سرهنگی مجدداً عازم منطقه شمال غرب شد و با همکاری سپاه، ارتش، نیروهای انتظامی و نیروهای بومی، شهرهای بوکان و اشنویه را پاکسازی نمود. از کارهای بر جسته این شهید سعید همکاری با سردار شهید محمد بروجردی در تاسیس قرارگاه مشترک حمزه سیدالشهدا است که نقش تعیین کننده ای در برقراری امنیت در شمال غرب کشور داشت (۵۶).

پیروزی با سربازان اسلام است

روزی در سنگری در کنارش نشسته بودم، در عین حالی که

صفیر گلوه از کنار گوش مان شنیده می شد به وی گفت: جناب سرهنگ! عاقبت جنگ را چگونه می بینید؟ ایشان با صلابت و با صدایی پرشور گفت: همیشه پیروزی و نصرت از آن اسلام بوده و در جنگ کشور اسلامی مان با استکبار و دولت بعضی عرا، نیز پیروزی از آن سربازان اسلام است (۵۷).

با ویلچر به طرف جبهه ایشان در طول هشت سال دفاع مقدس، پنج مرتبه زخمی شد. بیست و دو ترکش در بدن داشت. یک بار ترکش، گلویش را دریده بود که مدتی بستری شد. یک بار هم پای ایشان زخمی شد که دو یا سه ماه با ویلچر حرکت کرد و با همان ولیچر هم به جبهه رفت (۵۸).

در شهر مهران بدون شک ایشان عاشق بود و عشقش رنگ و بوی عارفانه داشت. مانعی بر سر راه او خود نمی دید. در عملیات والفجر ۳ که من فرمانده عملیات بودم ارتتش عرا پاتک سنگینی انجام داد و گوشه ای از شهر مهران را گرفت و شروع به تبلیغات کردند که ما مهران را گرفتیم.

در کمتر از دو ساعت شهید صیاد شیرازی خود را از تهران به منطقه عملیات رساند و با حضور ایشان که واقعاً باعث روحیه گرفتن نیروها شدند حملات پاسخ داده شد و تلفات سنگینی به دشمن وارد کردیم (۵۹).

ضربه به منافقین در عملیات مرصاد که منافقین رویای فتح تهران را در سر می پروراندند، به همراه ایشان شبانه به سمت باختران (کرمانشاه) حرکت کردیم و در همان شب، خط «چهارزوار» را برای مقابله با منافقین انتخاب و نیروها را مستقر کردیم.

این شهید بزرگوار با توجه به تجربه اش اصرار بر این داشت که نیروهارادر عقب دشمن و در ارتفاعات «کرنده» پیاده کنیم، و چون آشنایی به آن منطقه و هوانیروز باختران داشت توانست از آن مقدورات استفاده کند و ما را در انجام آن عملیات یاری رساند (۶۰).

بی نظیر در شجاعت

در شجاعت انسان بی نظیری بود و این خصوصیت در حد بالایی در وجودش موج می زد. بسیاری از سرداران و رزمندگان در جنگ ایشان را دعوت می کردند که در عقبه بماند و از رفتن به صحنه های بحرانی که انواع گلوله دشمن شلیک می شد خودداری کند اما این شهید بزرگوار هرگز نمی پذیرفت.

یادم می آید روزگاری که بچه ها در کنار «پل سابله» با دشمن درگیری شدیدی داشتند ایشان هم درست در کوران درگیری در آنجا حضور داشت، در حالی که گلوله ها صفيرکشان از کنارشان می گذشت (۶۱).

فصل پنجم

علم و دانش

شاگرد اول در آمریکا

در سال ۱۳۵۲ ایشان را برای طی دوره تخصصی «هواسنجی بالستیک» به آمریکا می‌فرستند. در آنجا علاوه بر دانشجویان خارجی که از کشورهای دیگر حضور داشتند دانشجویان آمریکایی هم تحصیل می‌کردند، طبیعتاً درس‌ها و آموزش‌ها، همگی به زبان انگلیسی بود. در پایان دوره، وقتی که ارزیابی می‌کردند نمرات را می‌دادند و می‌خواستند مراسم فارغ التحصیلی را برگزار کنند، همه اساتید آمریکایی به این نتیجه رسیده بودند که حتماً از بین آمریکایی‌ها دانشجویی ممتاز را انتخاب کنند، چون انتقال مفاهیم برای آنها آسانتر بوده و کتب انگلیسی را نیز بهتر مطالعه کرده‌اند، اما با نهایت تعجب می‌بینند که نمرات «علی صیادشیرازی» از همه دانشجویان بالاتر است، لذا نام ایشان به عنوان دانشجوی برتر اعلام می‌شود(۶۲).

سلط بر تمامی علوم

آنچه باعث موفقیت ایشان شد و توانست همکاری تمام نیروهای نظامی را جذب کند، توان مدیریت، طراحی و سازماندهی، و در یک کلام سلط بر همه علومی بود که در هنگام نبرد لازمه یک فرماندهی قدرتمند است(۶۳).

فصل ششم

ارادت به ائمه اطهار
با هم به مشهد رفتیم

قبل از شروع عملیات بیت المقدس به یزد رفتیم و به آیت الله صدوqi ملحق شدیم و همگی به درخواست شهید صیاد و به همراه فرمانده سابق کل سپاه - سردار محسن رضایی - به مشهد و حرم مطهر امام رضا (ع) مشرف شدیم. شهید صیاد آن شب تا صبح به امام هشتم متولی شد و آن حضرت را شفیع قرار داد. چون واقعاً به ائمه اطهار اعتقاد راسخ داشت. شب عجیبی بود. شهید صیاد و شهید صدوqi و یاران همراه عاشقانه مناجات می کردند.

صبح که شد بلا فاصله برگشتیم به دزفول. شبش عملیات بزرگ بیت المقدس انجام شد که آن همه افتخار و پیروزی را نصیب سپاه اسلام کرد (۶۴).

پیراهن سیاه ما
ایام فاطمیه بود، جهت انجام مصاحبه ای خدمت ایشان رسیدیم. من و همکارم «قربان حسینی» پیراهن سیاه بر تن داشتیم، حرف هایشان که تمام شد از ما پرسیدند: چرا الباس سیاه پوشیده اید؟

عرض کردیم: به مناسبت ایام فاطمیه.
ایشان لبخند رضایت شان را نثار ما کردند و بدین طریق ارادت شان را به خاندان اهل بیت نشان دادند (۶۵).

او حسینی بود
یکی از ویژگی های ایشان، اخلاص در راه حضرت سیدالشهداء علیه السلام بود، و به همین منظور طبقه پایین منزل خود را به عنوان حسینیه در نظر گرفته بود و از عزاداران پذیرایی می کرد (۶۶).

فصل هفتم

اوقات فراغت

جدول زمان بندی شده

در دوره دبیرستان که بودم در دروس زبان خارجی و ریاضی - که تبحر داشتند - کمک زیادی کردند. ضمن اینکه همیشه توصیه داشتند؛ جدول زمان بندی شده ای تهیه کنید تا مشخص گردد چند ساعت و چه میزان مطالعه کرده اید.

سال آخر دبیرستان که خودم را برای کنکور سراسری آماده می کردم وضعیت درسی مرا بررسی و اشکالاتم را رفع می کردند (۶۷).

با هم فوتبال بازی می کردیم

ایشان به ورزش بهای خاصی می داد، مثلاً به بعضی از رشته های ورزشی مانند «دو»، فوتبال و ورزش های نظامی علاقه خاصی داشت. من خودم به دفعات با ایشان هفته ای یک بار به ورزشگاه صنایع دفاع می رفتم. اغلب اوقات پدرم دروازه بان می شد. نمی دانم چرا ! ولی بعدها متوجه شدم به واسطه مجروحتی که در دوران جنگ برایش پیش آمده بود درون دروازه می ایستاد، اتفاقاً خیلی هم گل می خورد (۶۸).

داخل قطار دانشجویان

در سفری که به اتفاق دانشجویان در خدمت ایشان بودیم، حتی برای اوقات اضافی دانشجویان هم برنامه ریزی کرده بودند به این صورت که سوالاتی تستی تهیه کرده و به دانشجویان می دادند تا از اوقات به ظاهر بی استفاده کمال استفاده را بنمایند. ضمن اینکه اساتید معارف جنگ و فرماندهان همراهان را به کوپه های قطار راهنمایی می کردند تا با دانشجویان بحث و مناظره حضوری داشته

باشند. با این همه، داخل قطار هم ساعتی را به عنوان ساعت خاموشی در نظر گرفته بودند و آنجا نیز منش نظامی را رعایت می کردند(۶۹).

وقتی به مرخصی می آمد وقتی پدر از جبهه به منزل می آمد تمام مدت یا با تلفن صحبت می کردند یا با مسئولین جلسه داشتند و یا به خدمت امام (ره) می رفتد. یادم می آید مادرم همیشه به ایشان می گفت؛ یک سرباز در دوران سربازی ماهی ۳ - ۴ روز به زن و بچه اش سر می زند اما شما... (۷۰).

فصل هشتم

دوری از دنیا و پست و مقام

شخصیت بزرگی داشت

وقتی بنی صدر خائن، صیادشیرازی را کنار گذاشت آن شهید عزیز آنقدر راحت دوری از مقام و مسؤولیت را پذیرفت که اطرافیان و نزدیکان ایشان تعجب کردند. مسؤولیت شاید به ظاهر کوچکی به ایشان واگذار شد اما آنقدر در این مسؤولیت کوچک، بزرگ جلوه کرد که مسؤولیت کوچک را برابر شخصیت بزرگ نظامی و معنوی خودش گسترش داد (۷۱).

از «من و ما» گذشته بود تمام کسانی که امیر شهید را می‌شناسند و با او از نزدیک آشنا بوده اند بر این باورند که آن شهید بزرگوار از «من و ما» گذشته و به خدای خویش پیوسته بود، نه سوادی سود داشت و نه غم «بود و نبود» سال‌های پس از جنگ، دغدغه انقلاب را - که خود از راهیان اولیه آن بود - رها نکرده و دامن پاک و مقدس خویش را به زر و بر دنیا و چرب و شیرین آن، نیالوده بود (۷۲).

پرهیز از مکروهات از انجام مکروه هم خودداری می‌کرد. خضوع و خشوع ایشان در پیشگاه خداوند در اوج خودش بود. در تمام احوال و موقع زندگی اش حضور قلب الهی داشت.... به مادیات و زخارف دنیا دل نبسته بود. زندگی ساده‌ای داشت و با اینکه امکان فراهم کردن یک زندگی مرفه را داشت اما از آن دوری جست (۷۳).

پرهیز از پست و مقام

پدرم پس از اخذ درجه سرلشکری از دست مقام معظم رهبری به ما گفت: بسیار شاد و خرسندم، البته نه به خاطر دریافت این درجه، بلکه به خاطر رضایتی که امید دارم امام زمان (عج) و مقام معظم رهبری از من داشته باشند. مقام، درجه و اسم و رسم در نظر من هیچ جایگاهی ندارد(۷۴).

بی اعتنا به زر و بر دنیا او انسانی مخلص و عاشق خدمت بود و رغبتی به مقامات دنیایی و زر و بر آن داشت و لذا هر جا که امکان خدمت بود بی تکلیف در خط مقدم قرار می گرفت و به جایگاه آن اهمیتی نمی داد.

الحق زندگانی سرشار از خدمت و سجایای اخلاقی و روحیات این سردار شهید به نحوی است که آن را می توان به عنوان الگویی موفق برای نظامیان مسلمان مطرح نمود(۷۵).

با لباس بسیجی وقتی بنی صدر از دادن درجه تشویقی او خودداری کرد، وی به مرکز بسیج آمد و با لباس بسیجی به خدمت ادامه داد و در همان حال با افسران هم خدمتی اش، اطلاعات مناطق مختلف جنگی را جمع آوری می کرد و به فرماندهان دلسروز و خالص می رساند(۷۶).

فصل نهم

با مردم و جامعه

دوری از تبعیض

روزهای پایانی سال ۱۳۷۴ بود که برای انجام مأموریتی در شهر بستان به سر می‌بردم. همزمان، گروهی از دانشجویان بسیجی دانشگاه شهید بهشتی هم جهت بازدید از مناطق عملیاتی در آن شهر حضور داشتند. امیر شهید صیادشیرازی هم بودند، وقت نماز شد، نماز را با تأکید این شهید در اول وقت خواندیم و پس از نماز ایشان برای برادران دانشجو سخنرانی کردند. پس از آن، مسئول اردو به ایشان مراجعه کرد و گفت: خواهران دانشجو در مسجد دیگری هستند، اگر ممکن است برای آنها هم سخنرانی کنید.

صیادشیرازی بدون اینکه «اما» و «اگر»ی بیاورد، پذیرفت و عازم مسجدی دیگر شد. پس از شروع برنامه، صیاد برای خواهران سخنرانی کرد و تأکید نمود که با ضيق وقت و تأخیر در برنامه ها مواجه شده و سخنرانی را فقط به این دلیل پذیرفته که رعایت عدالت میان برادران و خواهران بسیجی شده باشد(۷۷).

نزدیکی با دیگران

در بردهه ای از ایام جنگ - سال ۱۳۵۹ در جریان آزادسازی محور دیواندره، سقز - با اینکه درجه ایشان از برخی نیروهای قدیمی کمتر بود اما همه را مجاز خویش می‌کرد. ارتباطش با پرسنل خیلی نزدیک بود، به همین خاطر مشکلی برای کسی پیش نمی‌آمد، روشی که ایشان در پیش گرفته بود باعث می‌شد همه، یک احساس علاقه قلبی به ایشان داشته باشند(۷۸).

کمک به مستمندان

وقتی پدر یکی از سربازان مافوت کرد و صیادشیرازی فهمید که او مال و منال ندارد، از پول خودش وسایل لازم را تهیه کرد و به بچه های راننده گفت: این را ببرید خانه فلان سرباز ! دخترهای بسیاری را به خانه بخت فرستاد، از همان حقوق خودش، که هیچ کس هم نفهمید. یک بار هم یخچال و فرش تهیه شده را به من داد و گفت: این را برای فلان خانم ببر، برای ازدواجش (۷۹).

برای رضای خدا

پدرم حتی خرید خانه را انجام می داد، مثلا برای تهیه نان به نانوایی می رفتد و در صف می ایستادند. لباس های ساده ای که می پوشیدند همواره درس ساده زیستی در زندگی را به ما می داد. به مردم و افرادی که جهت حل مشکلات شان به ایشان مراجعه می کردند چه در منزل و چه در محل کار، همواره احترام می گذاشت و به همین دلیل محبوبیت ایشان روز به روز زیادتر می شد، البته برای این اعمال فقط رضای خداوند را در نظر داشتند (۸۰).

جادبه داشت

در سخت ترین شرایط کاری و به هنگام سفرهایشان، کافی بود که چند جوان یا نوجوان بسیجی اطرافش را بگیرند و تقاضای بیان خاطرات کنند، ایشان با اخلاص، اعتقاد و انگیزه ای فراوان به تقاضای آنها جواب مثبت می داد (۸۱).

مخالفت با خرید خدمت سربازی

درباره خرید خدمت سربازی که در بحث بودجه سال ۷۸ مطرح شده بود بنده سخنانی در مخالفت با آن بیان کردم و گفتم که این مورد چون به نفع پولدارها هست و سبب بی انگیزه کردن سربازان می شود، به صلاح کشور و نظام نیست، و اصولاً تاکیدم بر این بود که بحث خرید و فروش وارد عرصه مقدس نظامی کشور نشود.

پس از پخش صحبت های من از تلویزیون، شهید صیاد توسط نماینده درگز پیغام داد و از من به خاطر موضوعی که داشته ام تشکر کرد (۸۲).

نماز جمعه در خیابان

من فراوان دیدم که ایشان با لباس شخصی به نماز جمعه می آمد و اغلب در میان مردم در میدان فلسطین می نشست. همین مسائل و برخوردهای صمیمانه ای که با مردم کوچه و خیابان و یا با بسیجیان و تمامی افشار مردم داشتند تماماً گویای این واقعیت است که ایشان کاملاً چهره ای مردمی و اسلامی بودند (۸۳).

وقف نیازمندان

زندگی متوسطی داشت. در طول خدمت، حقوق اضافی و تشویقی و... نگرفت و حقوق استحقاقی اش را هم که دریافت می داشت به عناوین مختلف میان نیازمندان تقسیم می کرد (۸۴).

نامه های محرومان

بعد از شهادت پدر، نامه های زیادی به منزل ما سرازیر شد. این نامه ها در زمان حیات پدر هم به منزل می آمد اما مافکر می کردیم که نامه ها اداری است و در مورد آن کنجدکاوی نمی کردیم. اما بعد از شهادت شان متوجه شدیم که این نامه ها از سوی خانواده های بی سرپرست یا مستضعفی است که پدر به آنها کمک مالی می کرده اند.

مادر بعد از سالها تازه متوجه شدند که پدر دو سوم حقوقشان را صرف این خانواده ها می کردند (۸۵).

در روستاهای دور افتاده

ایشان در رفتار اجتماعی تلاش می کرد که با اقتدار محروم جامعه زندگی کند و علاقه اش به نیروهای بسیجی و حضور در میان آنها در بسیاری از نقاط و حتی روستاهای دور افتاده و شهرهای بسیار کوچک حکایت از این خصلت مردمی او داشت. البته شجاعت و ایثار و خاکی بودنش نیز باعث می شد که بسیجی ها او را بسیار دوست داشته باشند (۸۶).

غذا خوردن با سربازان

او امیری بود با مرتبه ای رفیع، اما با سربازان و درجه داران و کارمندان جزء به سادگی می جوشید، با آنان حشر و نشر می کرد. در کنار سربازان بر سر یک سفره می نشست و غذامی خورد و از همنشینی با زیرستان خود و طبقات محروم و ضعیف جامعه لذت می برد و در میان آنان مانند خودشان زندگی می کرد. وقتی خبری از یک تعدی کوچک به او می رسید برآشته می شد و شخصاً با همه وجود پیگیری می کرد تا حق کسی پایمال نشود.

شما در همه عالم نه یک سپهبد، یک سرگرد پیدا کنید که درجه داران و افسران جزء با آنان بگوید و بخند و درد دل آنان را گوش کند، به منزل آنان سرکشی کند، به نیازهای مالی شان برسد، درب منزلش مستقیماً به خیابان باز بشود، خودش راندگی کند، خودش از کوچه و بازار خرید کند، در پادگان از همان غذایی بخورد که سربازان می خورند و... (۸۷)

با عاث شادی مان شد

تازه ازدواج کرده بودم و به اتفا همسرم داخل پادگان سندج در حال عبور بودیم که شهید صیاد شیرازی را دیدم، ایشان مرا می شناختند و با روحیه ام از نزدیک آشنا بودند. پس از احوالپرسی در مورد ازدواجم پرسیدند، همسرم را به ایشان معرفی کردم. آن شهید بزرگوار خطاب به همسرم گفتند: خدا به دادت برسد! چطور حاضر شدی با این دختر سمج و یکنده و نترس ازدواج کنی؟! (۸۸)

عيادت از بيمار سرطاني
صيادشميرازى در عين اقتدار و دقت در امور نظامي، بسيار
مهربان و بى تکلف بود. در همين ايام نوروز قبل از شهادتش به
اصفهان رفت و از يكى از نيروهای بازنشسته ارتش در اصفهان
عيادت کرد و از او به خاطر ابتلا به بيماري سرطان دلジョي نمود(۸۹).

تولی و تبری

در بیست سال حضور در صحنه هیچگاه از کار خسته نشد و
همواره فردی رازدار بود و این خصوصیات از ایشان یك انسان خاکی
و بسیجی ساخته بود. او انسانیت و برادری را بالاتر از هر چیز
می دانست و در مقابل مومنین خاضع و خاشع بود و در برابر دشمنان
سختگیر و خشن(۹۰).

جادبه و دافعه

ايشان در برابر دوستان بى نهايت متواضع و نرمخو بود. به طوری
كه اصلا خودش را نمي ديد. يعني در مقابل سرباز، درجه دار، دانشجو
، رفتگر و هر کس ديگر در کمال مهربانی و افتادگی برخورد می کرد
اما در برابر دشمن خدا بى نهايت با صلابت بود و ذره اي گذشت و
ترحم نداشت. يعني همان چيزی که قرآن مجید بر آن تاكيد می کند:
«ashdā' ʻalī al-kafār Rhamā bīn-him»(۹۱)

فصل دهم

ارتباط با علماء و روحانیون

هم دنیا را دارد و هم آخرت را وقتی طلبه های شیراز خدمت آیت الله مرحوم بهاءالدینی رسیده و از ایشان درس خواستند و گفته بودند «مارا هدایت کن، درسی به ما بده» حضرت آیت الله فرموده بودند: بروید از صیادشیرازی درس زندگی بگیرید! اگر تیمسار صیادشیرازی شدید هم دنیا را دارید و هم آخرت را(۹۲).

ارتباط با علماء

تماس او با علماء و روحانیون بلندمرتبه و مراجع دینی یکی دیگر از ویژگی های شخصیتی او بود و رهنمودهای دینی و فرهنگی و اعتقادی خود را از علمای بزرگ می گرفت و هر زمان در گرماگرم روزهای جنگ نیز فرصتی برای او به دست می آمد به ملاقات مراجع و علمای دین می شتافت(۹۳).

استفاده از روحانیون در مسائل نظامی یکی از کارهای زیبایی که ایشان انجام داده بودند، تطبیق عملیات رزمندگان اسلام در هشت سال دفاع مقدس با جنگ های صدر اسلام بود که بسیار زیبا توسط ایشان و حجت الاسلام علی دوانی برای دانشجویان تدریس می شد. ایشان حتی به من تأکید می کردند که در صحبت های فرماندهان که بر روی زمین عملیات اظهار می داشتند نکات فرهنگی و معنوی را به طور جداگانه استخراج کنم و با پردازشی ویژه آنها را به دانشجویان منتقل کنیم، که در این زمینه از روحانیون و شخصیت های مذهبی هم استفاده

می کردند(۹۴).

تلذذ در محضر آیت الله بهاءالدینی

این شهید عزیز در هیچ شهری وارد نمی شد مگر آنکه حضور علماء و فضلای آن شهر را درک می کرد و پندها و نصایح آنان را یادداشت می نمود، از جمله موفق به کسب فیض دائمی از محضر عالم ربانی مرحوم بهاءالدینی بود، آیت الله بهاءالدینی همواره می فرمودند؛ صیادشیرازی یک حالت روحانی خاص دارد(۹۵).

فصل یازدهم

عنایت به مسائل اخروی

با خدا بود

جهت بزرگداشت شهادی مفقودالاثر شلمچه، مراسمی برگزار شد. سخنران آن مراسم ایشان بودند. پس از پایان مراسم سه بار روی ایشان را بوسیدم، مرتبه اول به خاطر خودشان، مرتبه دوم به خاطر اینکه با شهید چمران همزمان و هم عقیده بود، مرتبه سوم هم به خاطر مطیع ولایت بودن. هر سه مورد را هم به ایشان گفتم. نام شهید چمران را که بردم لبخند زد و انگار روح تازه‌ای گرفت. از ایشان درخواست دستخط یادگاری کردم و خواستم در صفحه‌ای از کتاب شهید چمران باشد که نام هر دو را یکجا داشته باشم. ایشان با خوشحالی قبول کردند و چنین نوشتند: «من کان الله کان الله له - هر که با خدا باشد خدا با اوست»^(۹۶).

نیت را خالص می‌کرد

آنچه از آن چهره رشید، بیشتر بنده ناچیز را تحت تاثیر قرار می‌دهد خلوص او بود، در تمامی جلسات سخن خود را بانام خدا و دعا برای امام زمان (عج) شروع می‌کرد. معلوم بود که تلاش می‌کند نیت را خالص کند و سعی دارد سخن برای خدا و در راه خدا بگوید^(۹۷).

توکل به خدا

پدرم همیشه تاکید می‌کرد: توکل به خداوند همیشه انسان را کفایت می‌کند. هیچ وقت نباید در انفاؤ ایشار کردن از درماندن و کم آوردن بترسید، چون خداوند همیشه ده برابر آن را به شما باز می‌گرداند^(۹۸).

سبقت در عبادت

در سفر بودیم، آن روز جلسات متعددی برگزار شدو تایک ساعت پس از نیمه شب به طول انجامید. احساس کردم قصد استراحت دارند، اجازه گرفتم و به چادر مجاور رفتم تا اندکی استراحت کنم. به یکی از نگهبانها سفارش کردم که بیست دقیقه قبل از اذان صبح مرا بیدار کند که مقدمات نماز جماعت صبح را فراهم کنم. بیدار شدم و رفتم برای وضو. ناگهان دیدم که ایشان مشغول نماز و عبادت هستند. با تعجب از نگهبانی که مرا بیدار کرده بود پرسیدم: پس از رفتن من ایشان استراحت نکردند؟

او گفت: بعد از شما، ایشان جلسه دیگری هم برگزار کردند و الان هم مدتی است که بیدار شده و مشغول عبادت هستند (۹۹).

هزینه تلفن های شخصی

از مواردی که رعایت می کرد حقوق بیت المال بود. از منطقه با من که در دفتر ایشان بودم تماس می گرفت و مثلاً می گفت؛ ۳ دقیقه با مشهد صحبت کرده ام.

ما در طول این مدت تماس های شخصی اش را یادداشت می کردیم و موظف بودیم پایان ماه جمع بندی کنیم و پولش را از محل حقوقی کسر کرده و به حساب بیت المال واریز کنیم. رسید همه این پرداخت ها موجود است (۱۰۰).

پرهیزکاری می کرد

ایشان یک ماشین پیکان داشت، و در حالی که دهها ماشین مدل بالا در اختیار بود اما همواره پرهیز می کرد و می گفت؛ کارهای شخصی را با ماشین شخصی ام پیگیری کنید (۱۰۱).

به دنبال شهادت

پدرم در دوران دفاع مقدس علی رغم چندین مرتبه مجروحیت،

همیشه قبل از سلامتی کامل، مجدداً راهی جبهه های نبرد می شد و همیشه خودش را در مقابل خانواده های شهدا شرمنده می دانست و می گفت: چرا من به فیض شهادت نائل نشدم (۱۰۲).

صدقه و انفای
تلات قرآن روزانه ایشان ترک نمی شد. به صدقه و انفای هم بسیار بهایمی داد. در حل مشکلات دیگران نیز همواره پیشقدم می شد (۱۰۳).

نماز را به تاخیر نمی انداخت یکی از نکات بر جسته اخلاقی ایشان تقید به نماز اول وقت بود. در مواقعي که من همراه ایشان بودم وقتی صدای اذان بلند می شد، هر کجا که بودیم دستور توقف می داد و می گفت: همه تلاش ها و خون هایی که ما داده ایم و ریخته ایم برای استقرار و استمرار این اذان بوده است.

ایشان به هیچ بها و بهانه ای حاضر نبود نمازش را به تاخیر بیندازد، چنانچه همزمانش تعریف می کنند در صحنه های جنگ نیز این خصیصه را داشت و از این جهت شهره بود (۱۰۴).

شیفته شهادت
در روز عید غدیر، پس از دریافت درجه سرلشکری از دست مقام معظم رهبری، پیرمردی که از ابتدار آنده ایشان بود می گوید: تبریک می گویم.

صیاد می پرسد: در چه خصوصی؟

پیرمرد پاسخ می دهد: درجه سرلشکری شما!

صیاد می گوید: تو که می دانی من بیست سال است و قبل از آن، مانند یک عاشق به دنبال شهادت می دوم، درجه برای من مهم

نیست، دعا کن شهید بشوم(۱۰۵).

نوافل را به جا می آورد

در اوقات نماز همیشه بیست دقیقه قبل از شروع نماز در مسجد حاضر می شد و به تلاوت قرآن و دعا می پرداخت، تا زمان اقامه نماز فرا برسد. و این وقت نیم ساعته را که به نماز اختصاص می داد هرگز با کار دیگری عوض نمی کرد.

من این را گواهی می دهم که ایشان هیچ کاری را مهمتر از اقامه نماز در اول وقت آن، نمی دانست(۱۰۶).

هلی کوپتر را مجبور به فرود کرد

در آسمان کردستان بودیم و سوار بر هلی کوپتر. دیدم ایشان مدام به ساعت شان نگاه می کردند. علت را پرسیدم، گفتد موقع اذان است. و همان لحظه به خلبان اشاره کردند که؛ همین جا فرود بیا تا نمازمان را اول وقت بخوانیم. خلبان گفت: این منطقه زیاد امن نیست و اگر صلاح می دانید تا رسیدن به مقصد صبر کنیم. شهید صیاد گفتند: هیچ اشکالی ندارد، ما باید همین جا، نماز را بخوانیم.

خلبان اطاعت کرد و هلی کوپتر نشست. با آب قممه ای که داشتند وضو گرفتیم و نماز ظهر را همگی به امامت ایشان اقامه کردیم. بعد از نماز اول، گفتند: برای نماز دوم هنوز فرصت داریم، می توانیم آن را در مقصد اقامه کنیم(۱۰۷).

جانبازی که مفسر قرآن بود

کمتر کسی می داند که این شهید بزرگوار، جانباز ۷۰ درصد بود. وی عامل قوام ارتش جمهوری اسلامی در سال های ابتدایی پیروزی انقلاب بود، به گونه ای که شهید دکتر مصطفی چمران درباره وی می گوید: «در ارتش کسی وجود دارد که مفسر قرآن است و باید امور را به دست وی سپرد»(۱۰۸).

انس با قرآن

ایشان همیشه در صحبت هایشان از آیات قرآن کریم استفاده می کردند و مصاديق مناسبی را جهت فرمایشاتشان از قبل انتخاب می نمودند(۱۰۹).

رویای صادقه

هر شب خواب همسر شهیدم را می دیدم. اما دو سه روز بود که دیگر به خوابم نمی آمد. از اینکه چند روز بود خوابش را نمی دیدم، دلم گرفته بود و ناراحت بودم. عصر گریه کردم و با عکش حرف زدم به او گفتم: «چرا دیگه به ما سر نمی زنی؟ دلمون برات تُگ شده» شب دوباره خوابش را دیدم. از اتاقی خارج شدم و به طرف من آمد. در خواب هم گلایه ام را به او گفت. گفت: «میهمان دارم» این را گفت و دوباره رفت داخل همان اتا.

به پسرم گفتم: «سر و صدانکن، بابا میهمان داره» بعد هم دنبالش رفتم تا کنار در اتا. در باز بود نگاهی به داخل اتا کردم تا میهمان های او را ببینم. در و دیوار اتا پر از نور بود؛ نور سبز. شهید صیادشیرازی وسط نشسته بود و سه نفر بالباس نظامی کنارش نشسته بودند. لباس های سبز به تن داشتند و نشناختمنشان. فقط قیافه یکی از آنها را خوب دیدم. صبح که از خواب بیدار شدم، در فکر آن سه نفری بودم که بالباس نظامی کنار همسرم نشسته بودند. همان موقع، دخترم زنگ زد و گفت: «مامان! سه نفر از نیروی انتظامی شهید شده اند».

وقتی در تلویزیون عکس هایشان را دیدم، خیلی گریه کردم. آن کسی که قیافه اش را در خواب دیده بودم، شهید ابوالفتحی بود(۱۱۰).

- . مقام معظم رهبری
- . سرلشکر علی شهبازی
- . امیر طاهریان، نقل از «گلی در آینه» خاطرات زندگی سردار شهید یوسف رضا ابوالفتحی - به کوشش: زهره یزدان پناه
- . سرهنگ غلامحسین دربندی
- . همسر شهید
- . محسن کاظمی، محقق و نویسنده
- . تقی دژاکام، دبیر سرویس شهرستانها، روزنامه کیهان
- . مریم، دختر شهید
- . سرتیپ دوم بازنیسته نشاط افشاری
- . سرلشکر پاسدار غلامعلی رشید
- . سرهنگ محسن کلانتری
- . مریم، دختر شهید
- . حجت الاسلام والملمین ادبی، از وعظ تهران
- . روزنامه لبنانی الشر الاوسط
- . محمدباقر نیکخواه، قائم مقام سابق بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس
- . سرلشکر پاسدار غلامعلی رشید
- . حجت الاسلام مجید انصاری، نماینده مجلس شورای اسلامی
- . سرلشکر پاسدار غلامعلی رشید
- . حجت الاسلام مجید انصاری، نماینده مجلس شورای اسلامی
- . مریم، فرزند شهید

- . سرهنگ حسن کلانتری
- . سرتیپ دوم منوچهر امینیان
- . مهندس امامی - داماد خانواده همسر شهید
- . مریم، فرزند شهید
- . سرلشکر علی شهبازی همسر شهید
- . سرلشکر محسن رضایی
- . سرلشکر علی شهبازی
- . محمدباقر نیکخواه، قائم مقام سابق بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس
- . سرلشکر پاسدار غلامعلی رشید
- . محمدرضا امینی، از دوستان نزدیک شهید
- . مهدی، فرزند شهید
- . سرلشکر پاسدار غلامعلی رشید
- . سردار برقی، مشاور شهید
- . قربان حسینی، مدیرکل روابط عمومی بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس
- . دکتر حسن کامران، نماینده سابق مجلس شورای اسلامی
- . سرلشکر پاسدار، غلامعلی رشید
- . سرتیپ دوم بازنیسته نشاط افشاری
- . مریم، فرزند شهید
- . مریم، فرزند شهید

- . مریم، فرزند شهید
- . مریم، فرزند شهید
- . مریم، فرزند شهید
- . مهدی، فرزند شهید
- . همسر شهید
- . مهندس امامی، داماد خانواده
- . مریم، فرزند شهید
- . مریم، فرزند شهید
- . همسر شهید
- . مریم، فرزند شهید
- . سرتیپ دوم جاودانی
- . سرتیپ دوم عبدالعظیم ازگمی
- . سرتیپ دوم پاک چهر
- . سرتیپ دوم بازنشسته، داود نشاط افشاری
- . سرتیپ پاسدار مصطفی ایزدی
- . داود غرانوش، روزنامه کیهان
- . همسر شهید
- . سرتیپ دوم جاودانی
- . دریادار علی شمخانی
- . یک رزمnde
- . سرهنگ غلامحسین دربندی

- . سرتیپ دوم منوچهر امینیان
- . حجت الاسلام و المسلمین محمدی گلپایگانی
- . محمود جهازیان، از پرسنل بنیاد حفظ آثار و ارزش های دفاع مقدس
- . سرهنگ حسن کلانتری
- . مریم، فرزند شهید
- . مهدی، فرزند شهید
- . سرهنگ غلامحسین دربندی
- . مریم، فرزند شهید
- . سرهنگ عطار موسی، همزرم
- . حسین شریعتمداری، مدیر مسؤول مؤسسه کیهان
- . حجت الاسلام و المسلمین محمدی گلپایگانی، رئیس دفتر مقام معظم رهبری
- . مریم، فرزند شهید
- . سرتیپ پاسدار مصطفی ایزدی
- . سرتیپ دوم بازنشسته نشاط افشاری
- . محسن کاظمی، محقق و نویسنده
- . سرتیپ دوم مهدی رادر
- . سردار برقی، مشاور شهید
- . مهدی، فرزند شهید
- . مهندس امامی، داماد خانواده
- . محمود آستانه، نماینده سابق مجلس شورای اسلامی
- . سردار سرلشکر سید رحیم صفوی

- . سرهنگ حسن کلانتری
- . مهدی، فرزند شهید
- . سرلشکر پاسدار غلامعلی رشید
- . سردار سرتیپ پاسدار محمدرضانقدی
- . مریم یساول، جانباز شیمیایی
- . محمدرضا امینی، از دوستان نزدیک شهید
- . سرلشکر سیدرحیم صفوی
- . حجۃ الاسلام والملمین محمدی گلپایگانی
- . سردار برقی، مشاور شهید صیاد
- . سرلشکر پاسدار غلامعلی رشید
- . سرهنگ غلامحسین دربندی
- . محمدرضا امینی، از دوستان نزدیک شهید
- . میراصغر مصطفوی
- . میرحسین موسوی، نخستوزیر سابق
- . مریم، فرزند شهید
- . سرهنگ غلامحسین دربندی
- . سرهنگ حسن کلانتری
- . سرهنگ حسن کلانتری
- . مریم، فرزند شهید
- . همسر شهید
- . محمودی، رانده شهید صیادشیرازی

. سردار برقی، مشاور شهید
. سرهنگ حسن کلانتری
. سرهنگ غلامحسین دربندی
. سرتیپ ناصر آراسته
. سرتیپ جانباز رحیم رحمانی
. همسر شهید، نقل از «گلی در آیینه» خاطرات زندگی سردار شهید
یوسف رضا ابوالفتحی - به کوشش: زهره یزدان پناه